

Nr 3.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om behörighet att utöva tandläkarkonsten dels ock i ämnet väckta motioner.

Genom en den 29 december 1950 dagtecknad proposition, nr 10, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L a g **om behörighet att utöva tandläkarkonsten.**

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Behörighet att utöva tandläkarkonsten tillkommer, förutom legitimerad läkare,

1) den som vunnit legitimation som tandläkare (legitimerad tandläkare),
2) den som, utan att vara legitimerad tandläkare, innehar tandläkarbefattning, vartill han blivit av Konungen utnämnd,

3) den som, utan att vara legitimerad tandläkare, är av medicinalstyrelsen förordnad att tjänstgöra såsom vikarie å tandläkartjänst inom folktandvården, samt

4) den som av Konungen eller, efter Konungens bemyndigande, av medicinalstyrelsen erhållit särskilt tillstånd att inom riket utöva tandläkarkonsten.

Behörigheten att utöva tandläkarkonsten må begränsas, i fall som avses i första stycket 2) till omfattningen samt i fall som avses i första stycket 4) till såväl omfattningen som tid och ort.

2 §.

Konungen äger förordna, att den som genomgått för ändamålet erforderlig utbildning må biträda behörig utövare av tandläkarkonsten med utförande av tand- och munhygienisk behandling.

3 §.

Legitimation, som i 1 § första stycket 1) sägs, må meddelas endast svensk medborgare, som inom riket avlagt tandläkarexamen.

Ansökan om legitimation göres hos medicinalstyrelsen. Styrker sökanden därvid, att han uppfyller de i första stycket för vinnande av legitimation stadgade villkoren, skall medicinalstyrelsen meddela honom legitimationsbevis. Föreligga sådana omständigheter att medicinalstyrelsen, om sökanden varit legitimerad, ägt återkalla legitimationen, må dock styrelsen, om skäl därtill äro, avslå framställningen om legitimation.

4 §.

Har legitimerad tandläkare genom dom, som mot honom äger laga kraft, för brott, som han förövat under utövning av tandläkarkonsten, dömts till frihetsstraff eller till avsättning eller suspension från befattning såsom tandläkare

eller dömts för förseelse mot lagen om behörighet att utöva läkarkonsten eller för medverkan till förseelse mot förevarande lag,

må medicinalstyrelsen, där skäl därtill prövas föreligga, för viss tid, ej över tio år, eller för alltid återkalla hans legitimation; dock att för tandläkare, som blivit av Konungen utnämnd till tandläkarbefattning, legitimationen ej må återkallas, så länge han innehar befattningen, samt att, där dylik tandläkare dömts till suspension, legitimationen må återkallas allenast för suspensionstiden.

Där tandläkare, som avses i 1 § första stycket 2), blivit dömd till suspension, vare han under den tid suspensionen avser ej behörig att utöva tandläkarkonsten.

Sådant särskilt tillstånd, som avses i 1 § första stycket 4), må återkallas om skäl därtill äro.

5 §.

Varder legitimerad tandläkare på grund av sinnessjukdom eller annan rubbning i själstillståndet ur stånd att nöjaktigt utöva tandläkarkonsten, skall medicinalstyrelsen, där ej särskilda skäl till annat föranleda, ofördröjligen återkalla legitimationen; dock att, där han innehar tandläkarbefattning, vartill han blivit utnämnd av Konungen, legitimationen må återkallas allenast för tid, under vilken han av nämnda anledning åtnjuter tjänstledighet eller eljest icke uppehåller sin befattning. Tillfrisknar han eller upphör eljest förhållande, som föranlett legitimationens återkallande, må han ånyo vinna legitimation.

Föreligger grundad anledning till antagande, att legitimerad tandläkare av skäl, som i första stycket sägs, är ur stånd att nöjaktigt utöva tandläkarkonsten, äger medicinalstyrelsen förordna, att han skall undergå läkarundersökning för avgörande, huru därmed förhåller sig. Angående sådan

undersökning har medicinalstyrelsen att meddela närmare föreskrifter. Motsätter han sig undersökning, är vederbörande polismyndighet pliktig att på begäran av den, som har att förrätta undersökningen, lämna erforderlig handräckning. I avvaktan på resultatet av undersökningen må medicinalstyrelsen återkalla legitimationen.

Tandläkare, som avses i 1 § första stycket 2), vare ej behörig att utöva tandläkarkonsten under tid, då han av anledning, som i denna paragraf sägs, icke uppehåller sin befattning.

6 §.

Utövar någon, som ej är behörig att utöva tandläkarkonsten, denna konst mot ersättning, straffes med dagsböter, dock ej under tio. Sker det yrkesmässigt, må straffet kunna höjas till fängelse i högst ett år.

Lag samma vare, om behörig utövare av tandläkarkonsten eller i 2 § omnämnd medhjälpare mot ersättning utövar tandläkarkonsten i vidare mån än behörigheten gäller.

7 §.

Böter, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan.

8 §.

Över beslut av medicinalstyrelsen enligt denna lag må besvär anföras hos Konungen i inrikesdepartementet inom en månad från den dag, då klaganden erhållit del av beslutet; dock skall detta utan hinder av besvär lända till efterrättelse, intill dess annorlunda förordnas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1951, då ordningen för tandläkarekonstens utövning den 18 juni 1861 (nr 41) upphör att gälla.

Tandläkare, som före den 1 juli 1951 erhållit legitimationsbevis, skall anses som legitimerad tandläkare enligt denna lag.

Genom denna lag inskränkas ej de befogenheter som tillkomma den som, utan att vara legitimerad läkare, är behörig att utöva läkarkonsten.

Utan hinder av vad i denna lag stadgas må fältskär utöva den verksamhet som tillkommer honom.

I samband med propositionen har utskottet till behandling förehåft två i anledning av densamma väckta motioner, nämligen nr 281 i första kammaren av fru *Sjöström-Bengtsson m. fl.* och nr 376 i andra kammaren av herr *Gustafson* i Göteborg *m. fl.*

I motionerna, som äro likalydande, har yrkats »att riksdagen för sin del måtte antaga Kungl. Maj:ts förslag till lag om behörighet att utöva tandläkarkonsten, dock med den ändringen att andra paragrafen får den lydelse

som föreslagits av e. o. byråchefen Rahm vid behandlingen av medicinalstyrelsen, nämligen:

§ 2.

Konungen äger förordna, att medhjälpare i viss omfattning må biträda behörig utövare av tandläkarkonsten med utförande av till denna konst hänförlig behandling, samt föreskriva de villkor, som skola gälla för dylika medhjälparens verksamhet.,

samt att den av medicinalstyrelsen föreslagna utredningen av frågan, huruvida och i vad mån tandläkare borde äga erhålla biträde av tandtekniker med utförande av till tandläkarkonsten hänförlig behandling måtte komma till stånd.»

Beträffande de skäl, som utöver vad nedan anföres åberopats till stöd för det genom propositionen framlagda lagförslaget, ävensom i fråga om de skäl, som motionärerna åberopat till stöd för sina yrkanden, får utskottet hänvisa till propositionen och motionerna.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

Den ålderdomliga 1861 års ordning för tandläkarekonstens utövning föreslås ersatt med ny lagstiftning. De grundläggande reglerna om vem behörighet tillkommer ha i förslaget avfattats i huvudsaklig överensstämmelse med motsvarande bestämmelser i lagen den 21 september 1915 om behörighet att utöva läkarkonsten. Vidare föreslås, att legitimerad läkare liksom nu skall äga behörighet att utöva tandläkarkonsten. Tanken att tandteknikernas behörighet skulle utvidgas har avvisats, men i förslaget ingår ett stadgande av innebörd att Konungen äger förordna, att den som genomgått särskild tand- och munhygienisk utbildning skall äga rätt att i viss utsträckning arbeta i patients mun. Denna utbildning avses vara en påbyggnad på tandsköterskeutbildningen.

I lagförslaget ingå regler om meddelande av legitimation såsom tandläkare samt om återkallelse av sådan legitimation och av särskilt tillstånd att utöva tandläkarkonsten. Även dessa regler bygga på motsvarande bestämmelser i lagen om behörighet att utöva läkarkonsten.

F. n. kunna endast böter ådömas den som obehörigen utför vad som hör till tandläkarkonsten. Enligt förslaget skall den, som utan att vara behörig utövar konsten mot ersättning, bestraffas med dagsböter; sker det yrkesmässigt skall vederbörande kunna dömas till fängelse i högst ett år.

Lagen avses skola träda i kraft den 1 juli 1951.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 3 oktober 1949 har medicinalstyrelsen tagit upp frågan om nya bestämmelser angående utövande av tandläkarkonsten. Medicinalstyrelsen har härvid inledningsvis framhållit: Det hade

länge varit ett önskemål, att 1861 års ordning måtte ersättas med en författning, som reglerade tandläkarkonstens utövning efter vår tids krav. Bland de mest påtagliga bristerna i de gällande bestämmelserna vore, att dessa icke medgåve att annorledes än i disciplinär väg bestraffa vårdslösa och oskickliga tandläkare, att effektivt bestraffa obehöriga yrkesutövare samt att fråntaga psykiskt sjuka tandläkare legitimationen. Inom styrelsen hade därför utarbetats förslag till nya författningar i ämnet. Såsom mönster hade därvid tjänat lagstiftningen om läkarkonstens utövning. De grundläggande bestämmelserna borde sålunda inflyta i en lag om utövande av tandläkarkonsten samt övriga erforderliga bestämmelser i en i administrativ ordning utfärdad allmän tandläkarinstruktion.

Av de olika principiella spörsmål, som i propositionen behandlas, tilldrager sig frågan om de befogenheter, som böra tillkomma tandläkarens medhjälpare, största intresset.

Departementschefen.

Föredragande departementschefen, statsrådet Mossberg, har härutinnan anfört, bland annat, följande: 1861 års ordning för tandläkarkonstens utövning innehåller ingen bestämmelse, som reglerar de befogenheter, vilka tillkomma tandläkarnas hjälpkrafter. I praxis har fastslagits att de allmänna reglerna om rätten att utöva tandläkarkonsten gälla även gentemot medhjälparna och att alltså blott tandläkaren och icke någon dennes medhjälpare får arbeta direkt å patient. Jag anser, att denna regel bör kvarstå, men i den mån så kan vara påkallat bör hinder icke möta att medgiva undantag. Blott den omständigheten att det f. n. råder brist på tandläkare bör emellertid icke motivera en avvikelse från huvudregeln. Undantagen böra regleras i lag.

Medicinalstyrelsen har föreslagit, att ett sådant undantag efter särskilt förordnande av Kungl. Maj:t skall i fråga om utförande av tand- och munhygienisk behandling gälla härför utbildade personer, s. k. tandhygienister. Jag har intet att erinra mot styrelsens förslag i denna del och förordar alltså att frågan om tandhygienisternas ställning löses så som styrelsen tänkt sig. Jag vill erinra om att i 1950 års statsverksproposition (åttonde huvudtiteln, p. 110) äskats medel för försöksutbildning av tandhygienister. Riksdagen har anvisat medel i enlighet härmed (skr. nr 8; statsutskottets utl. nr 8, p. 107). Om en sådan utbildning kommer till stånd och giver gynnsamt resultat, anser jag att utbildning av tandhygienister framdeles bör ske i erforderlig utsträckning. Det arbete som de avses skola utföra — bl. a. tandstensskrapning, tvättning, spolning samt puts och polering å tändernas fria ytor — måste väsentligt underlätta tandläkarnas arbete. Det bör beaktas, att tandhygienistutbildningen avser att vara en påbyggnad på tandsköterske-

utbildning. Att av varje tandsköterska fordra sådan kompetens kan icke vara skäligt.

Ytterligare en kategori, för vilken ifrågasatts viss behörighet att arbeta i patients mun, utgöra tandteknikerna. Det har i förevarande sammanhang icke satts i fråga, att tandtekniker skulle få självständigt och på eget ansvar utföra sådant arbete; det skulle blott vara såsom biträde åt tandläkare och under dennes överinseende han skulle få arbeta direkt å patient. Det har från medicinalstyrelsens sida heller icke avsetts att tandtekniker utan vidare skulle få denna rätt, utan saken skulle bli beroende på en närmare utredning av lämpligheten därav och om gränserna för tandteknikernas befogenhet. Avgörandet skulle läggas i Kungl. Maj:ts hand. Två av medicinalstyrelsens ledamöter ha ansett att lagbestämmelsen om befogenheter för medhjälpare bör avfattas så att den efter förordnande av Kungl. Maj:t kunde avse även andra kategorier än tandhygienister, således t. ex. tandtekniker. Majoriteten inom styrelsen har däremot förordat en avfattning av ifrågasatt lagrum, som gör en ändring nödvändig, om tandtekniker skall kunna inrangeras under detsamma.

Tandteknikerutbildningen har nyligen reformerats på grundval av ett av 1944 års tandläkarutbildningssakkunniga avgivet betänkande (SOU 1946: 87). Inom landet finnas tre statliga tandteknikerskolor. Utbildningen siktar på laboratoriearbete. Främst nyssnämnda sakkunniga men även 1946 års folktandvårdssakkunniga ha efter omsorgsfull prövning kommit till det resultatet, att tandteknikernas befogenheter i tandvårdsarbetet böra begränsas till att avse att efter tandläkares anvisningar utföra laboratoriemässigt arbete. En ny utredning av spörsmålet synes mig icke påkallad. Det är av stort intresse att det inom landet finnes en tillräckligt stor kår av kompetenta tandtekniker som ägnar sig åt laboratoriearbete; för effektivt utnyttjande av tandläkarnas arbetskraft är detta en oundgänglig förutsättning. Det synes icke uteslutet, att om teknikerna finge rätt att arbeta direkt på patient det viktiga laboratoriearbetet bleve eftersatt. Det måste också beaktas, att det bleve nödvändigt att bygga ut den nuvarande tandteknikerutbildningen avsevärt. Det ligger nära till hands att antaga, att utvecklingen snart nog skulle gå därhän, att vi jämte legitimerade tandläkare finge en grupp tandvårdare av lägre grad, som utan att arbeta i laboratorier sysslade med protesarbete å patienter och åtminstone till det yttre stode under tillsyn av legitimerade tandläkare. Med tanke på att protesläran utgör ett av huvudämnena i tandläkarexamen och att tandläkarna under sin studietid i övrigt förvärvat omfattande kunskaper inom odontologien, måste tandteknikerna i regel bliva tandläkarna vida underlägsna i yrkesutövningen. Det kan dessutom icke vara lyckligt med två kategorier tandvårdare, av vilka den ena, som ofrånkomligt måste ha mindre utbildning såväl kvalitativt som kvantitativt, får syssla blott med en del av

tandläkarkonsten och därjämte blott under överinseende av en mer utbildad. En sådan utveckling kan icke vara önskvärd.

Av det sagda följer, att jag i denna del såvitt angår utformningen av lagen följer majoriteten inom medicinalstyrelsen men att jag icke anser att ytterligare utredning bör komma till stånd. Jag vill särskilt understryka, att majoriteten endast med tvekan synes vilja förorda sådan utredning. I detta sammanhang vill jag också framhålla, att jag icke anser det vara principiellt riktigt att frågan om tandteknikernas befogenheter efter en eventuell utredning skall avgöras av Kungl. Maj:t. Det bör ske genom en av Konungen och riksdagen stiftad lag.

Att nu blott såsom ett provisorium giva vissa tandtekniker viss behörighet att arbeta å patienter anser jag ur många synpunkter uteslutet.

Lagrådet.

Lagrådet har mot lagförslaget framställt vissa anmärkningar, vilka för-
anlett att smärre jämkningar vidtagits i lagtexten.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker, att 1861 års ordning för tandläkarekonstens utövning ersättes med en lag, som motsvarar nutida krav. Den i propositionen föreslagna lagen är utformad efter mönster av 1915 års lag om behörighet att utöva läkarkonsten. Sistnämnda lag är för närvarande föremål för översyn av i oktober 1950 särskilt tillkallade sakkunniga. Av de direktiv, som lämnats de sakkunniga, framgår att översynen i första hand bör avse de mot kvacksalveri riktade straffbestämmelserna. Under hänvisning till att bestämmelserna i 1915 års lag delvis äro oklara och svårtillämpliga ha de sakkunniga i direktiven uppmanats att ägna uppmärksamhet även åt övriga stadganden i lagen såsom bestämmelserna om legitimering och deslegitimering av läkare. Därest den av de sakkunniga bedrivna utredningen skulle medföra reformer inom den lagstiftning, som berör läkarnas behörighet, förutsätter utskottet, att frågan prövas om icke också lagen om behörighet att utöva tandläkarkonsten i tillämpliga delar borde anpassas efter den nya lagstiftningen.

I propositionen är det främst tre spörsmål, som tilldraga sig intresse. Till vad departementschefen uttalat rörande frågan om definiering av tandläkarkonsten och dess avgränsning mot läkarkonsten samt frågan om skydd för beteckningen tandläkare ansluter sig utskottet. Med hänsyn till den rådande bristen på tandläkare, enkannerligen inom folktandvården, är frågan om tandläkarnas hjälpkrafter och de befogenheter, som böra tillkomma dessa, mera svårbedömlig.

Enligt gällande praxis äger tandläkare ej rätt att anlita medhjälpare till biträde med behandlingen direkt å patient. I en tandläkares arbetsuppgifter ingå onekligen vissa moment, som torde kunna anförtros åt mindre kvalificerade hjälpkrafter. I propositionen angivas såsom exempel härpå tandstensskrapning, tvättning, spolning, rengöring och polering, allt å tändernas fria ytor, enklare kariesundersökningar samt puts och polering av fyllningar på tändernas fria ytor. I den mån tandläkaren kan frigöras från dessa sysslor vidgas självfallet hans möjlighet att ägna sig åt de mera kvalificerade uppgifter, vartill han blivit utbildad. Han kan m. a. o. behandla ett större antal patienter, om han blir på angivet sätt avlastad. I propositionen föreslås nu, att tandläkaren skall kunna erhålla biträde med dessa uppgifter av s. k. tandhygienister. Dessa avses skola utföra sitt arbete på tandläkarens ansvar. Någon kår av sådana biträden har emellertid ännu icke tillskapats. Av årets statsverksproposition (åttonde huvudtiteln, p. 120) framgår att ej heller en tillämnad försöksutbildning av tandhygienister kommit till stånd. Då nu i förslaget till lag om behörighet att utöva tandläkarkonsten intagits en bestämmelse, som har direkt avseende å dessa medhjälpare, finner utskottet det beklagligt, att bestämmelsen ej kan bliva verksam förrän inom en oviss framtid.

Den rådande bristen på tandläkare aktualiserar i detta sammanhang frågan om icke också tandteknikerna böra lämnas befogenhet att på tandläkarens ansvar och under dennes överinseende utföra arbeten i sanerad munhåla. Medicinalstyrelsen har icke motsatt sig att genom särskilda sakkunniga en förutsättningslös utredning verkställes av frågan, om och i vad mån tandläkare bör erhålla biträde av tandtekniker. Mot en sådan undersökning talar att såväl 1944 års tandläkarutbildnings-sakkunniga som 1946 års folktandvårdssakkunniga, efter verkställd utredning, ställt sig avvisande till tanken på en förändring av tandteknikernas nuvarande ställning. Med hänsyn till medicinalstyrelsens, låt vara tveksamma, inställning till utredningsfrågan ävensom därtill att två reservanter inom styrelsen intagit den ståndpunkten, att Kungl. Maj:t bör lämnas möjlighet att undantagsvis giva särskilt kunniga och erfarna tandtekniker rätt att biträda tandläkare vid behandlingen av patient anser sig utskottet likväl böra biträda det i motionerna framförda kravet på utredning. Utskottet vill här dock bestämt uttala, att utskottet skulle ogilla en utveckling, som ledde till ökat kvacksalveri och en kvalitetsförsämring inom folktandvården eller till att laboratorierna komme att sakna nödig tillgång på tekniker. Utskottets mening är endast, att varje möjlighet till en rationalisering av arbetet inom tandvården bör prövas — alltid skulle väl därigenom någon lättnad i det prekära läget uppnås.

Att utan föregående utredning lämna Kungl. Maj:t generellt bemyndigande att åt enstaka tandtekniker giva befogenhet att biträda tandläkaren med enklare göromål i sanerad munhåla, anser utskottet ej böra ifråga-

komma. Ett skäl härtill kan utskottet åberopa genom att hänvisa till det i motionerna gjorda uttalandet, att den nuvarande tandteknikerutbildningen icke utan vidare torde göra tandteknikerna kompetenta att arbeta i sanerad munhåla. I likhet med departementschefen är utskottet närmast av den meningen, att det ej är principiellt riktigt, att frågan om tandteknikernas befogenheter efter en eventuell utredning skall avgöras av Kungl. Maj:t; det bör ske genom en av Konungen och riksdagen stiftad lag. Utskottet får alltså avstyrka det i motionerna i första hand framställda yrkandet.

Utskottet föreslår en formell ändring i 8 § av lagförslaget men har i övrigt ej något att erinra i anledning av propositionen.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A. att riksdagen i anledning av förevarande proposition samt med avslag å motionerna I: 281 och II: 376, såvitt motionerna avse ändrad lydelse av 2 § förslaget till lag om behörighet att utöva tandläkarkonsten, måtte — med förklaring att riksdagen funnit viss ändring böra vidtagas i det genom propositionen framlagda lagförslaget — för sin del antaga nämnda förslag med den ändringen, att 8 § erhåller följande lydelse:

Över beslut av medicinalstyrelsen enligt denna lag må klagan föras hos Konungen genom besvär, som skola hava inkommit till inrikesdepartementet inom en månad från den dag, då klaganden erhållit del av beslutet; dock skall detta utan hinder av besvär lända till efterrättelse, intill dess anorlunda förordnas;

B. att riksdagen i anledning av förevarande motioner I: 281 och II: 376, såvitt dessa innefatta begäran om utredning rörande behörighet för tandtekniker att utföra viss till tandläkarkonsten hänförlig behandling, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t med beaktande av de synpunkter utskottet ovan anført ville låta allsidigt och förutsättningslöst utreda frågan om och i vad mån tandläkare bör erhålla biträde av tandtekniker med utförande av sådan behandling.

Stockholm den 1 februari 1951.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Norman, Forsslund, Hallagård, Sten, Wistrand, Sunne, Nils Elowsson och Wahlund;

från andra kammaren: herrar Jacobsson i Igelsbo, Hellbacken, fruarna Johansson i Norrköping, Sandström*, herr Nilsson i Göteborg, fru Västberg, herr Ericsson i Näs och fröken Wetterström.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservationer:

1) av herrar *Norman, Wistrand, Nils Elowsson, Hellbacken, Nilsson* i Göteborg och fröken *Wetterström*, vilka, under åberopande av de skäl, som i propositionen anförts, ansett att utskottets hemställan under B. bort hava följande lydelse:

B. att förevarande motioner I: 281 och II: 376, såvitt dessa innefatta begäran om utredning rörande behörighet för tandtekniker att utföra viss till tandläkarkonsten hänförlig behandling, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

2) av herrar *Jacobsson i Igelsbo, Sunne* och *Ericsson i Näs*, vilka ansett att utskottets utlåtande bort hava följande lydelse:

»Utskottet tillstyrker — — — lika med utskottet (s. 7) — — — nya lagstiftningen.

I propositionen — — — lika med utskottet (s. 7) — — — mera svårbedömlig.

Enligt gällande — — — lika med utskottet (s. 8) — — — oviss framtid.

Den rådande bristen på tandläkare aktualiserar i detta sammanhang frågan om icke också tandteknikerna böra lämnas befogenhet att på tandläkarens ansvar och under dennes överinseende utföra arbeten i sanerad munhåla. Enligt utskottets uppfattning torde det inom landet finnas åtskilliga tandtekniker, som på grund av mångårig erfarenhet förskaffat sig stor yrkesskicklighet. Utskottet håller före, att det bör ytterligare undersökas, om icke dessa kunde anförtros att utföra vissa enklare arbeten i sanerad munhåla. I detta sammanhang vill utskottet erinra om de möjligheter, som föreligga för läkare att i sin verksamhet anlita olika slag av hjälpkrafter. De arbetsuppgifter, som åvila en sjuksköterska, äro stundom av ganska ingripande art; de göra injektioner, taga blodprov, utföra narkos o. s. v. För läkaren föreligger alltså goda möjligheter att erhålla avlastning från åtskilliga arbetsuppgifter, som ur hans synpunkt måste te sig som mindre kvalificerade. Med hänsyn till den brist, som f. n. råder inom tand-

läkaryrket, bör det allvarligt övervägas, om ej tandläkarna genom att vidgade befogenheter tillerkännas tandteknikerna kunna erhålla en motsvarande lindring i vissa åligganden. Ett argument för att denna möjlighet prövas är, att medicinalstyrelsen föreslagit en förnyad utredning i saken. Det är vidare att märka, att två reservanter inom medicinalstyrelsen intagit den ståndpunkten, att Kungl. Maj:t borde lämnas möjlighet att undantagsvis giva särskilt kunniga och erfarna tekniker rätt att biträda tandläkare vid behandlingen av patient. Utskottet vill dock bestämt uttala, att utskottet skulle ogilla en utveckling, som ledde till ökat kvacksalveri och en kvalitetsförsämring inom folktandvården eller till att laboratorierna komme att sakna nödig tillgång på tandtekniker. På nu anförda skäl förordar utskottet, att den av motionärerna föreslagna utredningen kommer till stånd.

Att utan — — — lika med utskottet (s. 8) — — — framställda yrkandet.

Utskottet föreslår — — — lika med utskottet (s. 9) — — — av propositionen.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A. att riksdagen — — — lika med utskottet (s. 9) —
— — sådan behandling.»
